

PUCH (7) *sb m*

sg *N* puch (4). ◇ [A puch.] ◇ *I* puch(e)m (1). ◇ *pl G* puch(o)w (1). ◇ *A* puchy (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Drobne, delikatne, miękkie piórka, pierze ptasie; pluma Mącz, Cn; plumula Cn (4)* : Pluma, Miękkie pierze/ Kwap/ Puch. *Mącz* 306c, 300b; O ś. Marcinie czynsz ma bydź odbieran wżyftek rózem: [...] Pierze/ Puchy/ Wełny/ powazyć y odebrać. *GostGosp* 70, 167; [*Cervus Inst* B5v].

[*Szereg*: »pierze, puch«: A za pierze, za puch, może uczynić ... fl. 0/24/0 *LustrMaz* II 83.]

2. *Zanieczyszczone powietrze, śmierdzące wyziewy, zaduch; halitus, vapor Calag (2)* : *Calag* 109b; Owo rozna ná roznych mieyfcách woyná byłá/ A krew po láme boki bárány fárbiá. Niebá przed puchem nieznác/ krzyk dźieli obłoki [*możliwe też znac. 1., gdyż jedną ze stron walczących były żurawie*] *KmitaSpit* C5; [*ReuchlinBartBydg* K2v; *LustrKrak* II 95; [*lekarze*] powiedáią/ iż zarazá Powietrza/ łtawa się zágnielych puchow/ ktore trupy ludzkie y inego bydlá ścierw wydycháią *SchneebAnt* A5v; ále zágásnieli [*kaganek*] zarázem álbo rychło/ wiedz iż tám ieft puch szkodliwy. *Cresc* 1571 29, 29].

[*Wyrażenie*: »puch ziemny«: tedy ja był tę górę otworzył i znalazłem w niej kruszec ten, ale iż był puch ziemny, przestaliśmy robić i odeśliśmy tamże kruszca tegoż miedzianego. *LustrSand* 285.]

*** *Dubium* (1) : Tá kilká lat/ iáko cię nie miáá Lobzenicá: łtem lat fię nam zdáá. Nie raz rzekli tefkliwi chłopkowie/ V złych puchowze [*może błqd zamiast duchow?*] wźdy ci Włochowie/ Co nam Páná ták długo trzymáią: Aboć tám Ray w łwey kráinie máią. *RybWit* Cv.

Synonimy: 1. *kwap, mech, pierze*; 2. *smrod, stęchlina, zaduch*.